

ა მრთი რუსული გაზეთიდამ ვტყობულობთ, რომ ცხრილი ერთეული მარტიდე რუსული რეალური ენაზე ითხმოც და ექვსი წიგნი გამოსულა, რომელთაგანაც 14 სასულიერო ცენზურის წებით დახურული გამოსულა, ნებენც ენაზე კი 9 წიგნი. მთელი იანვრის და ოქტომბრის გამავლობაში გაშინდულა 200 წიგნი უცხო ენებზე დაწერილება და ორიც რუსულ ენაზე. ცერძალულია 18 წიგნი და ნებადართულია 12 წიგნი ზოგიერთი ალაგების შესცელით.

ა მრთი რუსული გაზეთი გვაცნობებს, რომ ცეტერბურლში ერთ საეჭერო გიმნაზიაში გაიხსნება პედალოლიური კურსები იმ პირთათვის, რომელიც პირელ-დაწყებითი სახალხო შეკოლების მასწავლებლებთ ემზადებიან.

ა „სამოსამართლო მოამბე“ გვაცნობებს, რომ ქ. პოზელცი მომრიგებელმა მოამართლებ ა., როდესაც ის შუალამიას თავის საქმეებს აკეთებდა, უცბად დაინახა, რომ მთლად სახლი ცეცხლ-მოკიდებულია, ცეცხლი ისე უცბად მოკიდა, რომ მომრიგებელი მოსამართლე გადარჩა, მხოლოდ გატეხა ფანჯარა და გადახტა. ზამოხნუა, რომ ცეცხლის გაქრობა არა გზით არ შეძლებოდა, რადგანაც უცელა სახლის კედლები და გამოსული იყო ბანსაკუთრებით გამოსასელელი კარები მოსამართლე, რომ მთლად სახლი ცეცხლ-მოკიდებულია, ცეცხლი ისე უცბად მოკიდა, რომ მომრიგებელი მოსამართლე გადარჩა, მხოლოდ გატეხა ფანჯარა და გადახტა. ზამოხნუა, რომ ცეცხლის გაქრობა არა გზით არ შეძლებოდა, რადგანაც უცელა სახლის კედლები და გამოსული იყო ნავთით.

ფის სროლის შემდეგ ისინი გასდევნებს დიდის ზარ-ლით.

— მრთი მადლიდის გაზეთში დაბეჭდილია წერილი მოცემიდამ, რომელშიც საზარ-ლად არის აღწერილი რეალურობის ტემას დახურებია მენ-დირის ბრძნებით.

ქართველი

სტატია XII

მეცნ ალექსანდრე I, მეცნ სამართველოსი

სამწუხარო მდგომარეობაში იყო საქართველო, როცა იმის სამეფო ტახტზე დაჯდა მეფელ ალექსანდრე I, შეიღი ჰოსტანტინ მეფისა. ამ დროს საქართველოს ერის სამოქალაქო ცხოვრება დარღვეული იყო. დადიანი, ზურიელი, ზარავიძე, ზელოვანი და ს. მცხის ათაბაგი ივანე აქანებდნენ საქართველოს ბედს ისრე, როგორცა სურდათ. ამ კაცები იმდენი თავმოყვარება ჰქონდათ, რომ მთელს ქართველთა ერის ცხოვრება-ში მხოლოდ ის ახსოვდათ და იმას ელტოდნენ, რომ თავისი ცხოვრება აეყვავებინათ, ჰქინდათ იმოდენა უფლება, რომ მათი ცხოვრება ყოფილიყო ბედნიერებაში და ფუფუნებაში. ამდროს მთელი ქართველობა თუნდა წყალს წაედო, არც ერთი ამათგანი „ვა ჩემს თავსო“ არ იტყოდ, რომ ქართველობა წყალი და მე ვრაზელა ვიქენები და სახალის გადახტებით გამოსასელელი კარები მოსამული იყო ნავთით.

მ. გრამ მადლი დედათა სქეს, რომ იმან მისცა ქართველთა ქალებს მამულის სუვერენული. ამდრო, აღმოსახუნდათ ქართველებს გონიერი ქალი, შუცნა ავირევიბის ცოლად ნამყოფი, სახელად რუხა. მს იყო ალექსანდრის ბებია. მს ქალი განსწავლული იყო საერთო სახელმწიფოს მიერ-წყალზე. ამდროიდან, როგორც მეცნებაში, არიან დასახლებული უახა-ბორის თაობა თაობაში და გარეკას საქართველოდან; მაგრამ იმათ აღავს მოცყალი ერთგული თათრები და ასახლებდა იმავე საქართველოს მიწა-წყალზე. ამდროიდან, როგორც მეცნებაში, არიან დასახლებული უახა-ბორის თაობა თაობაში და გარეკას საქართველოდან დაბრუნდნენ. ამ კაზი მით უმეტეს მართალია, რომ ამავე მეცნებ ლორის ხეობა თურქებს წაართვა და შეუერთა საქართველოს და შეიქმნა მთელი საქართველოს მეცნება.

ალექსანდრემ იმედა 28 წელს. „მართლის ცხოვრება“ ამბობს, რომ ის განსწავლული კური იყოვა. ამ პაზრში არც მე მაქა ეჭვი, ამისათვის რომ კაცი, რომელსაც არა აქეს ზნებითი და გონიერებითი უაღრე-სობა იმ საზოგადოებაზე, რომელ-შიც ის მიერდებს, ერაოდეს ვერ ექნება საზოგადოებაში ის გაელენა, რომ იმან ერთი ერთმანეთისაგან გამდეგარნი პირნა შეაერთოს და ერთობლივ ასრულდებოდა. ას ამდენიც 14 პაზრის უაღრესი მოსამული უნდა იყოს, რამდენიც წინად იყო.

— მრთი პაზრის გაზეთი გვაცნობებს, რომ რეპუბლიკული ლეინ სეს ქალს ჯვარი დაუწერია გერბის ბროლის შეიღწევა. ამ ამდენ კარი-შელები ძრიელ აუყავნებია.

ისპანია. მადრიდიდამ, 14 პაზრი-ლიდამ, იწერებიან, რომ ფორტი ასკე, რომელიც მდებარეობს ბილბაოს მდინარეზე და რომელიც კარლისტები 13 პაზრის უეცრივ აიღეს, მართებლობის ჯარს 14 პაზრის ისევ წაურთმევია. კარლისტებმა, დასტოვეს ფორტში რამდენიმე მცვდარი და ერთი ზარბაზანი.

— ბაიონიდებან იწერებიან, რომ კარლისტებს სუმებიათ დაეჭირათ დაურღო-დე-ოსმა. მარი საათის თო-

დაიმორჩილებსო. არ, ასრე მოპხდა ალექსანდრეს დროსაც.

ალექსანდრე იყო განათლებული მეფე, ის გახდა მეფე თუ არა, მაშინვე შეუდგა თავის სამეფოს ფეხზე წამოყენება: თემურ-ლევგმა ის დამხრი ისრე, რომ ამისთანა კაცი უნდოდა, რომ ის ფეხზე ამდგარიყო.

რ: დგან ხალხის გული გატეხილი იყო იმით, რომ თემურგმა იმას სალოცავები დაუნგრია, ამისათვის მეფემ მოინდომა დაცემული ხალხის გულის გამხნევება. რადგან სარწმუნოებას დიდი ძალა აქეს ხალხოსნობაში, ამისათვის ჯერ უცელა დანგრეული კულები განახლებიან ერთ უკალები განახლება, მერმე მოახდინა ეკვლესიური კრება და რაც რამე უწესო იყო შემოსული, მოშალა, განაწესა კანონიერი მღვდლები, დაუბრუნა ეკვლესის თავისი მამულები. ხალხმა რომ ნახა თავისი სალოცავების განახლება, უფრო გამხნედა და მოინდომა გაძლიერება. მას არაფერ იმდენი თავმოყვარება ჰქონდათ, რომ მთლიან ცხოვრება-დარღვეული იყო. დადიანი, ზურიელი, ზარავიძე, ზელოვანი და ს. მცხის ათაბაგი ივანე აქანებდნენ საქართველოს ბედს ისრე, როგორცა სურდათ. ამ კაცები იმდენი თავმოყვარება ჰქონდათ, რომ მთელს ქართველთა ერის ცხოვრება-დარღვეული იყო. და იმას ელტოდნენ, რომ თავისი ცხოვრება აეყვავებინათ, ჰქინდათ იმოდენა უფლება, რომ მათი ცხოვრება ყოფილიყო ბედნიერებაში და ფუფუნებაში. ამდროს მთელი ქართველობა თუნდა წყალს წაედო, არც ერთი ამათგანი „ვა ჩემს თავსო“ არ იტყოდ, რომ ქართველობა წყალი და მე ვრაზელა ვიქენები და გამოსასელელი კარები მოსამართლე, რომ დაბრუნდნენ. ამ კაზი მით უმეტეს მართალია, რომ ამავე მეცნებ ლორის ხეობა თურქებს წაართვა და შეუერთა საქართველოს და შეიქმნა მთელი საქართველოს მეცნება.

რ: დგან ხალხის გული გატეხილი იყო იმით, რომ თემურგმა იმას სალოცავები დაუნგრია, ამისათვის მეფემ მოინდომა დაცემული ხალხის გულის გამხნევება. რადგან სარწმუნოებას დიდი ძალა აქეს ხალხოსნობაში, ამისათვის ჯერ უცელა დანგრეული კულები განახლებიან ერთ უკალები განახლება, მერმე მოახდინა ეკვლესიური კრება და რაც რამე უწესო იყო შემოსული, მოშალა, განაწესა კანონიერი მღვდლები, დაუბრუნა ეკვლესის თავისი მამულები. ხალხმა რომ ნახა თავისი სალოცავების განახლება, უფრო გამხნედა და მოინდომა გაძლიერება. მას არაფერ იმდენი თავმოყვარება ჰქონდათ, რომ მთლიან ცხოვრება-დარღვეული იყო. და იმას ელტოდნენ, რომ თავისი ცხოვრება აეყვავებინათ, ჰქინდათ იმოდენა უფლება, რომ მათი ცხოვრება ყოფილიყო ბედნიერებაში და ფუფუნებაში. ამდროს მთელი ქართველობა თუნდა წყალს წაედო, არც ერთი ამათგანი „ვა ჩემს თავსო“ არ იტყოდ, რომ ქართველობა წყალი და მე ვრაზელა ვიქენები და გამოსასელელი კარები მოსამართლე, რომ დაბრუნდნენ. ამ კაზი მით უმეტეს მართალია, რომ ამავე მეცნებ ლორის ხეობა თურქებს წაართვა და შეუერთა საქართველოს და შეიქმნა მთელი საქართველოს მეცნება.

მ. გრამ მადლი დედათა სქეს, რომ იმან მისცა ქართველთა ქალებს მამულის სუვერენული. ამდრო, აღმოსახუნდათ ქართველებს გონიერი ქალი, შუცნა ავირევიბის ცოლად ნამყოფი, სახელად რუხა. მს იყო ალექსანდრის ბებია. მს ქალი განსწავლული იყო საქართველოდან; მაგრამ იმათ აღავს მოცყალი ერთგული თათრები და ასახლებდა იმავე საქართველოს მიწა-წყალზე. ამდროიდან, როგორც მეცნებაში, არიან დასახლებული უახა-ბორის თაობა თაობაში და გარეკას საქართველოდან დაბრუნდნენ. ამ კაზი მით უმეტეს მართალია, რომ ამავე მეცნებ ლორის ხეობა თურქებს წაართვა და შეუერთა საქართველოს და შეიქმნა მთელი საქართველოს მეცნება.

ალექსანდრე რომ კეთილ-გონიერი, პოლოტივის მცოდნე და ხალხის კეთილ-დღეობის მოსურნე ყოფილა, ამაში ეჭვი არ არის; არ არის ეჭვი არც იმაში, რომ ის სახელგამტებული იყო მერობის სახელმწიფოებში. 1433 წელს ცლორენციაში მოახდინეს სასულიერო კრება, რომ აღმოსავლეთისა და დასავლეთისა საქართველოს მეცნებაში და გერმანიაში დაბრუნდნენ. ას ამდენიც 1442 წ

